

Міністерство розвитку
громад та територій України

РЕФОРМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАДИ

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ: НОВІ РАЙОННІ РАДИ

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ РЕФОРМИ НА 2020 – 2023 РОКИ

I-й етап

2020 – 2021 р.р. – в рамках чинної Конституції

II-й етап

2021 – 2023 р.р. – після внесення змін до Конституції

I. УДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ

- 1 **ВИЗНАЧЕННЯ (ЗАТВЕРДЖЕННЯ) АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ**
  - ГРОМАД
  - РАЙОНІВ
- 2 **ВИЗНАЧЕННЯ ПОРЯДКУ ВИРІШЕННЯ ПИТАНЬ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ**

II. ФОРМУВАННЯ НА НОВІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ОСНОВІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

- 3 **РОЗПОДІЛ ПОВНОВАЖЕНЬ МІЖ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ОРГАНАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ**
- 4 **ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ВЛАСНИХ ТА ДЕЛЕГОВАНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ**
- 5 **ПЕРЕФОРМАТУВАННЯ:**
  - а) МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ,
  - б) ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНІВ ЦОВВ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО НОВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ
- 6 **РОЗВИТОК ФОРМ МІЖМУНІЦИПАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА, ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ТА ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ МІСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЙ**
- 7 **РОЗВИТОК ФОРМ МІСЦЕВОЇ ДЕМОКРАТІЇ**

НОВА СИСТЕМА АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ БАЗОВОГО РІВНЯ

11250

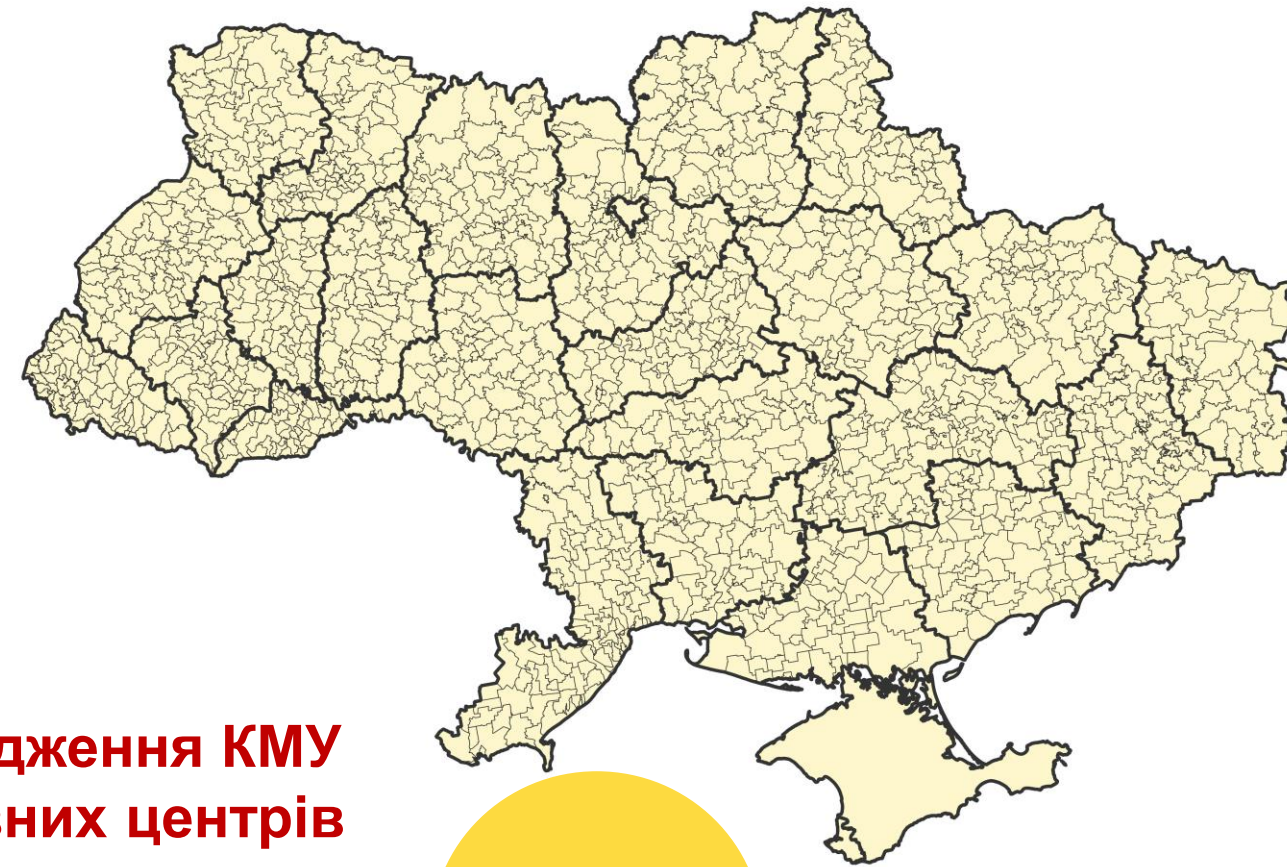
територіальних громад

БУЛО

**12 червня прийнято 24 розпорядження КМУ
щодо визначення адміністративних центрів
та затвердження територій громад**

Основа для проведення місцевих виборів у
територіальних громадах у 2020 році

14669

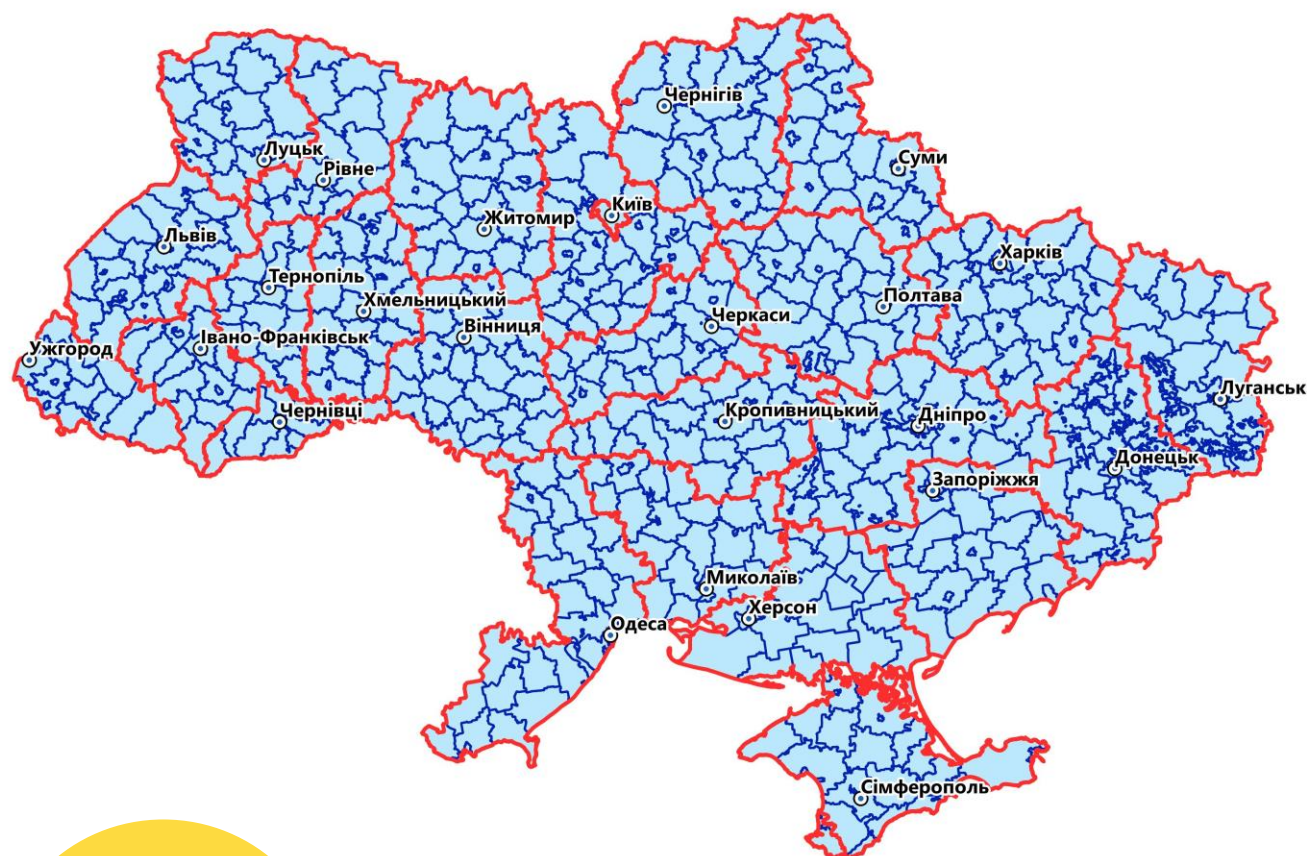
територіальних громад

СТАЛО

НОВА СИСТЕМА АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ СУБРЕГІОНАЛЬНОГО (РАЙОННОГО) РІВНЯ

490 районів
від 6 тис. до 180 тис жителів

17 липня прийнято постанову ВРУ
№ 807-IX «Про утворення та
ліквідацію районів»

136 районів
від 150 тис. жителів. Стандарт ЄС NUTS 3
з них **36** районів менше 150 тис. жителів

БУЛО

СТАЛО

Рішеннями Уряду і Парламенту утворено 1469 територіальних громад і 136 районів, у яких 25 жовтня відбудуться місцеві вибори. У зв'язку з цим необхідно створити правові передумови для реорганізації органів місцевого самоврядування в новоутворених громадах і райдержадміністрацій в нових районах.

№ 3651 які питання вноормовує законопроект*

ФОРМУВАННЯ НОВИХ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

врегулювання порядку правонаступництва органів місцевого самоврядування в новоутворених громадах та районах

розмежування майна територіальних громад та майна, яке знаходиться в управлінні районних рад (спільна власність тергромад району)

закріплення принципу повсюдності – поширення повноважень територіальних громад та їх органів на всю територію, а не лише на територію населених пунктів

ФОРМУВАННЯ НОВИХ РАЙОННИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ

Визначення Кабінету Міністрів України як суб'єкта прийняття рішень щодо:

утворення (ліквідації) реорганізації районних державних адміністрацій

здійснення заходів, пов'язаних з утворенням (ліквідацією), реорганізацією райдержадміністрацій

* Проект Закону №3651 від 15.06.2020 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування окремих питань діяльності та організації органів державної влади, органів місцевого самоврядування у зв'язку з утворенням (ліквідацією) районів»

Законопроект 3651: важливі положення

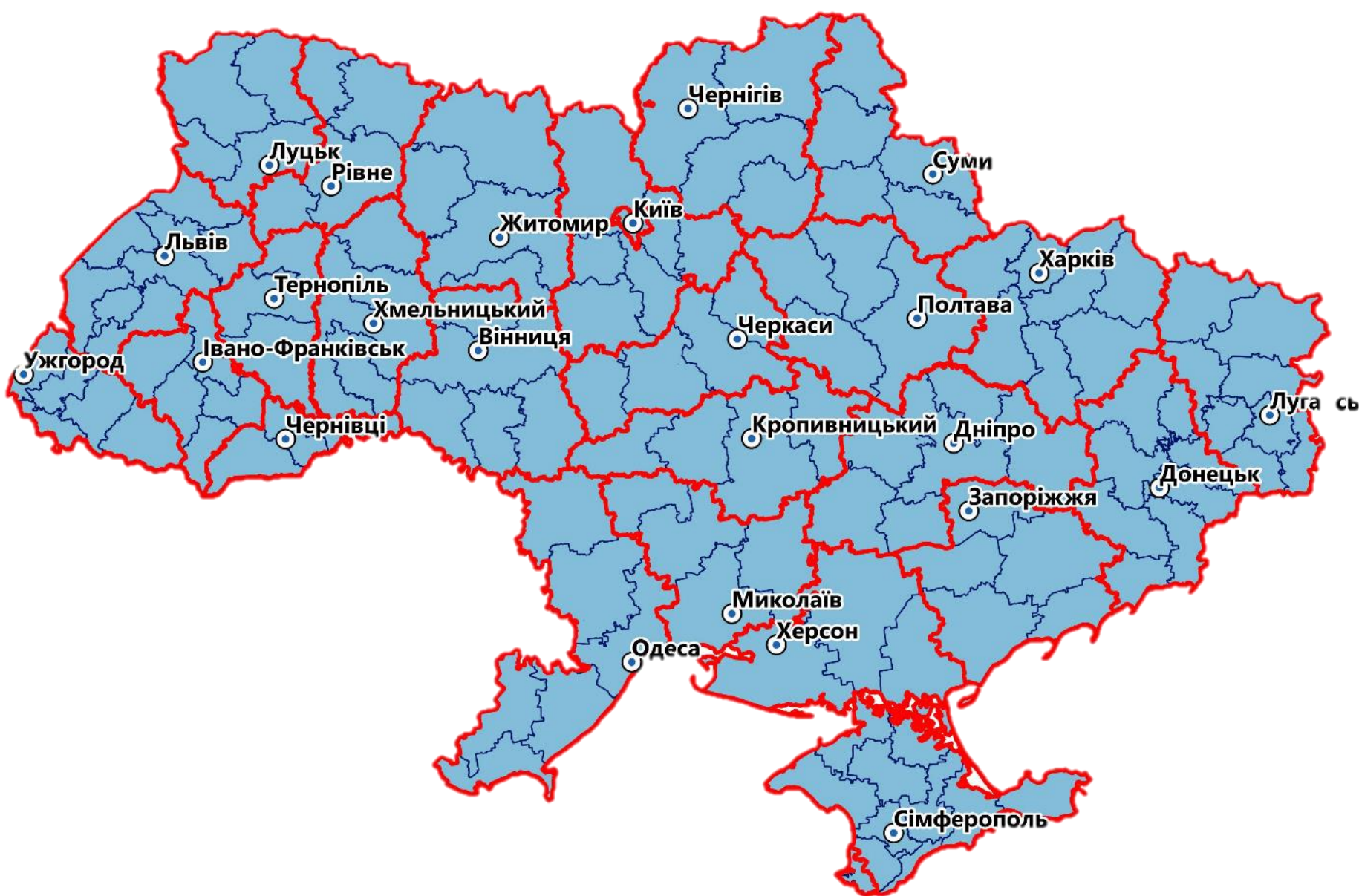
- 1) районна рада новоутвореного району, з дня набуття нею повноважень є правонаступником всього майна, прав та зобов'язань районних рад ліквідованих районів;
- 2) у разі відсутності районної ради у адміністративному центрі новоутвореного району, утворення відповідної районної ради як юридичної особи публічного права здійснюється шляхом злиття ліквідованих районних рад;
- 3) якщо територіальні громади одного ліквідованого району, включаються до складу кількох новосформованих районів, реорганізація районної ради ліквідованого району, здійснюється шляхом її приєднання до районної ради новоутвореного району, на території якого розташований адміністративний центр ліквідованого району;
- 4) якщо територія ліквідованого району включається до території декількох новоутворених районів, районна рада новоутвореного району – стає правонаступником нерухомого майна, речей, прав в своїх межах;
- 5) Передача майна здійснюється на підставі рішень сторін. У разі протиправної відмови (ухилення) однієї з рад від передачі або прийняття відповідного майна – на підставі рішення суду.
- 6) **Утворення та реорганізація районних державних адміністрацій здійснюється Кабінетом Міністрів України після прийняття Верховною Радою України рішення про утворення і ліквідацію районів**

Міністерство розвитку
громад та територій України

Новий закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»

КЛЮЧОВІ ПОСАДИ ОСОБИ РАЙОННОЇ/ОБЛАСНОЇ РАДИ

голова районної ради

голова обласної ради

заступник голови районної
ради,
перший заступник та
заступники голови обласної
ради

*обирає
районна /
обласна рада з
числа
депутатів на
строк її
повноважень*

Новий закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»

Повноваження районних рад (субрегіональний рівень)

- 1) організація діяльності районної ради, утримання районної ради;
- 2) прийняття рішень щодо об'єктів спільної власності територіальних громад району;
- 3) затвердження програми соціально-економічного та культурного розвитку району, інших цільових програм на районному рівні;
- 4) затвердження рішення про районний бюджет;
- 5) прийняття рішень про передачу відповідній районній державній адміністрації повноважень щодо управління майном, яке належить до спільної власності територіальних громад району
- 6) інші питання районного значення, що встановлюються галузевим законодавством

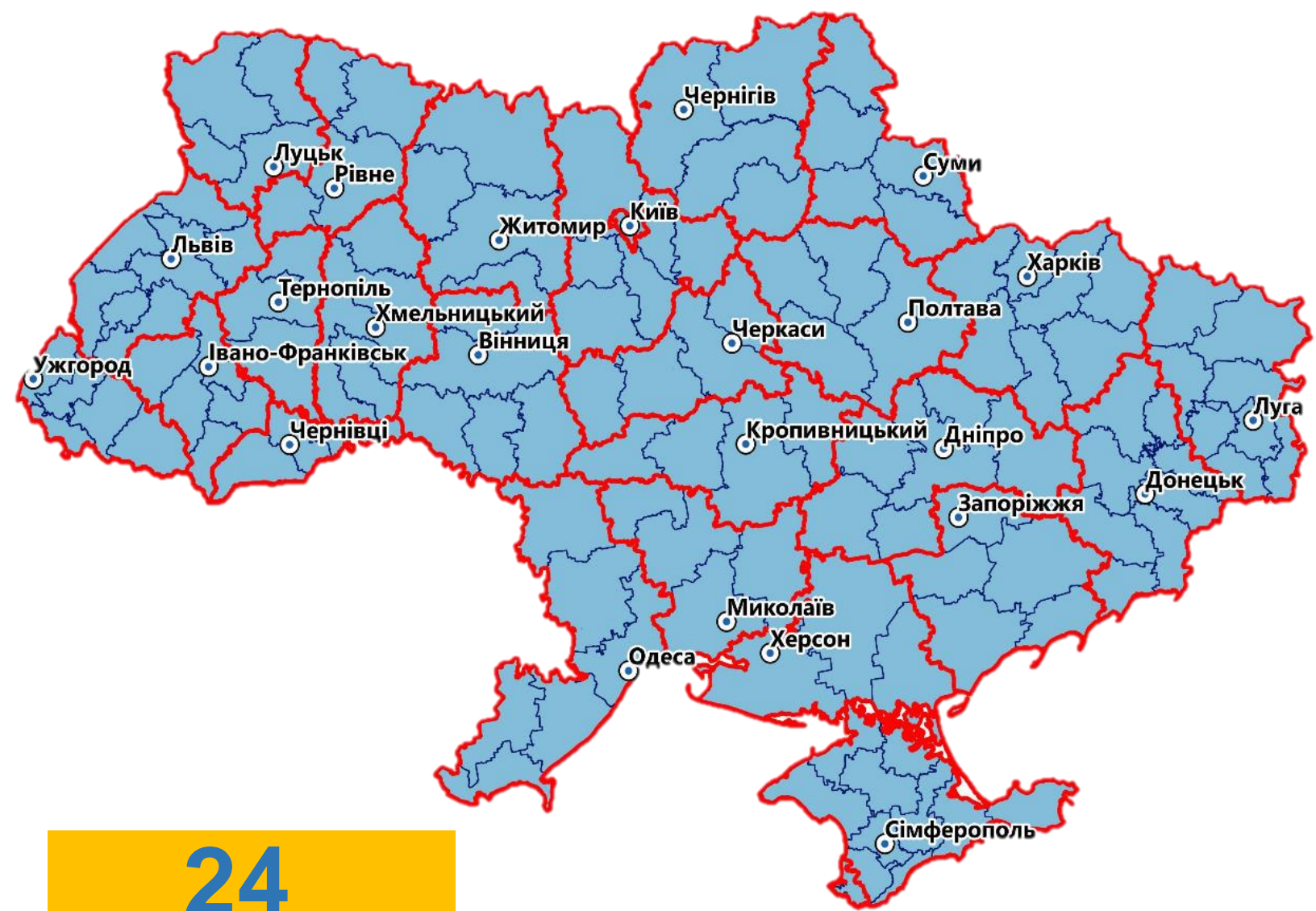
**136
РАЙОНІВ**

Новий закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»

Повноваження обласних рад (регіональний рівень)

- 1) організація діяльності обласної ради, утримання обласної ради;
  - 2) прийняття рішень щодо об'єктів спільної власності територіальних громад області;
  - 3) затвердження програми соціально-економічного та культурного розвитку області, інших цільових програм;
  - 4) затвердження регіональних стратегій розвитку;
  - 5) затвердження рішень про обласний бюджет;
  - 6) розроблення стратегічних і програмних документів культурного та туристичного розвитку регіону;
  - 7) затвердження містобудівної документації;
  - 8) утримання та розвиток інфраструктури;
  - 9) прийняття рішень про передачу відповідній ОДА повноважень щодо управління майном, що у спільній власності ТГ області;
- інші питання регіонального значення, що встановлюються галузевим законодавством:**
- 10) охорона навколишнього природного середовища;
  - 11) регулювання земельних, водних, гірничих, лісових відносин;
  - 12) підтримка освіти, зокрема професійної освіти;
  - 13) підтримка охорони здоров'я, зокрема; охорони здоров'я третинного рівня, спеціалізовані заклади;
  - 14) соціальний захист населення, зокрема: будинки-інтернати, дитячі будинки, навчально-реабілітаційні центри;
  - 15) фізична культура та спорт; культура та мистецтво; молодіжна політика;
  - 16) цивільний захист

24

ОБЛАСТІ

ОРГАНИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ

Визначений Урядом ЦОВВ –
узагальнення практики порушення
законодавства з боку ОМС,
здійснення заходів щодо
моніторингу та усунення порушень
в рішеннях обласних рад.
Підготовка пропозицій щодо
удосконалення законодавства

ОДА (через окремих структурний
підрозділ) – заходи щодо
моніторингу та консультації
районних рад, усунення порушень
районними радами, ОМС та
посадовими особами громад

РДА (через окремих структурний
підрозділ) – заходи щодо
моніторингу та консультації щодо
ОМС та посадових осіб громад,
подання висновків ОДА щодо
усунення порушень ОМС та
посадовими особами громад

Завдання на жовтень-грудень 2020

Прийняття нової редакції Законів:

- 1. «Про місцеве самоврядування в Україні»**
  - 2. «Про місцеві державні адміністрації»**
- а також:*
- 3. «Про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою»**

ЗМІНИ ПРАВОВИХ ЗАСАД ФУНКЦІОНУВАННЯ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ НОВОГО АДМІНТЕРУСТРОЮ

Вперше УСІ громади отримують повну фінансову незалежність від районних бюджетів

БУЛО

ГРОМАДИ НЕ ЗАЛЕЖАТИМУТЬ ВІД РАЙОНІВ

ЗАКОНОПРОЕКТ №3614*

ЯК Є ДО КІНЦЯ 2020

БУДЕ

ЯК БУДЕ З 1 СІЧНЯ 2021

*Проект Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо приведення у відповідність положень бюджетного законодавства у зв'язку із завершенням адміністративно-територіальної реформи

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВИМ РЕСУРСОМ ОМС

Бюджети районних рад

Податкові платежі	
Податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності	100%
Неподаткові платежі	
Частина чистого прибутку (доходу) комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до відповідного місцевого бюджету	згідно з рішенням відповідної місцевої ради
Плата за розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів	100%
Адміністративні штрафи та інші санкції	100%
Плата за ліцензії на певні види господарської діяльності та сертифікати, що видаються виконавчими органами місцевих рад і місцевими органами виконавчої влади	100%
Адміністративний збір за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань	100%
Плата за надання інших адміністративних послуг	100%
Адміністративний збір за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень	100%
Надходження від орендної плати за користування комунальним майном	згідно з рішенням відповідної місцевої ради
Орендна плата за водні об'єкти (їх частини)	100%
Концесійні платежі щодо об'єктів комунальної власності	100%

Бюджети обласних рад

Податкові платежі	
Податок та збір на доходи фізичних осіб (ПДФО)	15%
Податок на прибуток приватних підприємств	10%
Податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності	100%
Рентна плата за спеціальне використання води (об'єкти загальнодержавного значення)	45%
Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення	25%
Рентна плата за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату	2%
Неподаткові платежі	
Частина чистого прибутку (доходу) комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до відповідного місцевого бюджету	згідно з рішенням відповідної місцевої ради
Плата за розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів	100%
Плата за ліцензії на певні види господарської діяльності та сертифікати, що видаються виконавчими органами місцевих рад і місцевими органами виконавчої влади	100%
Плата за ліцензії на виробництво спирту етилового, кон'ячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів	100%
Плата за ліцензії на право експорту, імпорту та оптової торгівлі спирту етилового, кон'ячного та плодового	100%
Плата за ліцензії на право експорту, імпорту алкогольними напоями та тютюновими виробами	100%
Плата за державну реєстрацію (крім реєстраційного збору за проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців)	100%
Плата за ліцензії на право оптової торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами	100%
Плата за ліцензії на право роздрібною торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами	100%
Плата за ліцензії та сертифікати, що сплачується ліцензіатами за місцем здійснення діяльності	100%
Надходження від орендної плати за користування комунальним майном	згідно з рішенням відповідної місцевої ради
Орендна плата за водні об'єкти (їх частини)	100%
Концесійні платежі щодо об'єктів комунальної власності	100%